

Zemědělský mechanizátor / zemědělská mechanizátorka pro živočišnou výrobu (kód: 41-099-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zemědělský mechanizátor
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Používání technické dokumentace, katalogů a dílenských příruček při provozu a opravách zemědělské mechanizace	4
Navrhování technologií v živočišné výrobě	4
Vedení dokumentace o provozu zemědělské techniky v živočišné výrobě	4
Plánování péče o techniku v živočišné výrobě	4
Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu	4
Zajišťování bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví při práci a požární ochrany při použití zemědělské mechanizace	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Používání technické dokumentace, katalogů a dílenských příruček při provozu a opravách zemědělské mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést práci s katalogem náhradních dílů, vyhledat určené údaje z katalogu s využitím informačních systémů	Praktické předvedení
b) Číst technickou dokumentaci a schémata v návodech k obsluze nebo servisní dokumentaci, vyčíst z provozní dokumentace způsob a intervaly technické údržby mechanizačních prostředků	Praktické předvedení
c) Předvést práci s databázemi a informačními systémy využitelnými při práci zemědělského mechanizátora	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Navrhování technologií v živočišné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout sestavení technologie zakládání jednotlivých druhů krmiv a steliv nejméně u dvou druhů a kategorií hospodářských zvířat, z toho jedné u skotu, posoudit technologii krmení v konkrétních podmínkách chovu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout řízení klimatizace a větrání a případně vytápění v modelové stavbě s určeným druhem a kategorií hospodářských zvířat, vysvětlit systém jejich údržby a oprav	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat mechanizační prostředky pro odstraňování a skladování podestýlky, chlévské mrvy, tuhých a tekutých výkalů a uvést nejčastější závady a poruchy včetně možných rizik s ohledem na životní prostředí, posoudit funkčnost technologie odkluzu výkalů v provozu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat a posoudit technické zázemí pro manipulaci, třídění a skladování jednotlivých produktů živočišné výroby	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Posoudit a popsat technologii dojení a ošetřování mléka v konkrétních podmínkách provozu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat nejčastěji používané způsoby a techniku při naskladnění, vyskladnění a přepravě hospodářských zvířat, na konkrétním zadání zpracovat organizaci a plán přesunu daného druhu a kategorie zvířat	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat systémy napájení jednotlivých druhů a kategorií zvířat a posoudit technologii napájení v konkrétních podmínkách chovu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Popsat možnosti osvětlení stájí s ohledem na požadavky jednotlivých druhů a kategorií zvířat a posoudit světelné podmínky v objektu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Navrhnout možnosti technologického vybavení pro údržbu a provoz pastvin a pastevních areálů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení dokumentace o provozu zemědělské techniky v živočišné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat provozní dokumentaci stájových technologií a zásady jejího vedení	Ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit účetní evidenci strojů a zařízení v živočišné výrobě a spolupráci s ekonomem při vedení podnikových agend a účetnictví	Ústní ověření
c) Předvést vedení evidence skladování a spotřeby pohonných hmot a maziv	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vysvětlit sledování, vyhodnocování a řízení spotřeby energií v objektech živočišné výroby	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Plánování péče o techniku v živočišné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat principy preventivních prohlídek a oprav technologií a strojů pro živočišnou výrobu, sestavit harmonogram preventivních prohlídek vybraných technologií a strojů i s ohledem na případný termín naskladnění a vyskladnění zvířat u turnusových zástavů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést preventivní prohlídku stájové technologie v zemědělském provozu, ve kterém probíhá zkouška	Praktické předvedení
c) Zpracovat plán údržby a oprav jedné zadané stájové technologie včetně požadavků na náhradní díly	Praktické předvedení
d) Popsat postup pravidelné údržby traktoru a krmného vozu, přípravu na technické prohlídky	Ústní ověření
e) Předvést denní údržbu traktoru a krmného vozu	Praktické předvedení
f) Navrhnout plán obnovy a modernizace vybavení na základě výsledků preventivních prohlídek	Praktické předvedení
g) Popsat a vysvětlit využití vnitropodnikových kalkulací oprav v živočišné výrobě, zdůvodnit jejich význam pro včasné a správné plánování oprav	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat hlavní druhy dokumentů používaných v pracovněprávní oblasti	Ústní ověření
b) Navrhnout plán odborných školení modelových pracovníků v živočišné výrobě	Praktické předvedení
c) Popsat možnosti motivace pracovníků v konkrétních podmínkách provozu živočišné výroby	Ústní ověření
d) Popsat spolupráci s rostlinnou výrobou v oblasti využití mechanizačních prostředků při řízení a organizaci provozu	Ústní ověření
e) Popsat organizaci a řízení pracovních postupů v živočišné výrobě	Ústní ověření
f) Navrhnout v konkrétních podmínkách rozdělení úkolů modelovým pracovníkům a jejich vyhodnocení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví při práci a požární ochrany při použití zemědělské mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat právní předpisy týkající se BOZP a požární ochrany při práci s mechanizačními prostředky	Ústní ověření
b) Popsat problematiku provozu strojů využívaných v zemědělství, použití provozních náplní - paliv, maziv a ostatních materiálů v rámci zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí, používání pracovních ochranných prostředků a jejich evidence, uvést příklady bezpečnostních rizik	Ústní ověření
c) Popsat možnost nebezpečí úrazu nebo poškození zdraví, uvést povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	Ústní ověření
d) Popsat první pomoc při způsobení úrazu nebo poškození zdraví	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (<https://nsp.cz/jednotka-prace/zemedelsky-mechanizator#zdravotni-zpusobilost>).

V kompetenci **Používání technické dokumentace, katalogů a dílenských příruček při provozu a opravách zemědělské mechanizace** v kritériu a) uchazeč bude pracovat s katalogem náhradních dílů určeného stroje živočišné výroby.

Ověřování by mělo být pokud možno spojeno do navazujících činností vedoucích k ucelenému zajištění správného chodu jednotlivých technologií chovu hospodářských zvířat, a to skotu, prasat a drůbeže. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště, ve kterém probíhá zkouška.

Při ověřování kompetencí formou praktického provedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zvládnutí operací a případně i k časovému hledisku.

Při zkoušce je třeba dbát na respektování příslušných právních předpisů vztahujících se k chovu jednotlivých druhů a kategorií hospodářských zvířat, zejména k požadavkům na pohodu zvířat (welfare) a ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., a souvisejících vyhlášek ve znění pozdějších předpisů.

U kompetence **Navrhování technologií v živočišné výrobě** se konkrétními podmínkami myslí podmínky zemědělského provozu, ve kterém probíhá zkouška. V kritériích a), b) a i) bude uchazeč navrhnout technologie pro modelové (fiktivní) provozy chovu zvířat.

U kompetence **Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu** pro řešení kritérií b), c), f) dostane uchazeč modelový popis konkrétních podmínek pracoviště korespondující s podmínkami provozu, ve kterém bude probíhat zkouška (vybavení pracoviště, údaje o modelových pracovnících, rozsah požadovaných prací).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zemědělskou mechanizaci a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v zemědělském provozu nebo v podniku zemědělských služeb v oblasti zemědělské mechanizace nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti zemědělské mechanizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělávání zaměřeném na zemědělskou mechanizaci a alespoň 5 let odborné praxe v zemědělském provozu nebo podniku zemědělských služeb v oblasti zemědělské mechanizace nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti zemědělské mechanizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na zemědělskou mechanizaci a alespoň 5 let odborné praxe v zemědělském provozu nebo podniku zemědělských služeb v oblasti zemědělské mechanizace nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti zemědělské mechanizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělskou mechanizaci a alespoň 5 let odborné praxe v zemědělském provozu nebo podniku zemědělských služeb v oblasti zemědělské mechanizace nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti zemědělské mechanizace.
- e) Profesionální kvalifikace 41-099-M Zemědělský mechanizátor / zemědělská mechanizátorka pro živočišnou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v zemědělském provozu nebo podniku zemědělských služeb v oblasti zemědělské mechanizace.

Další požadavky:

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Objekty pro chov zvířat, technologie pro zakládání podestýlky, krmení, napájení, ventilaci, technologie pro odkliz a skladování výkalů, technologie pro dojení
- Pracoviště na údržbu, diagnostiku, seřizování a opravy traktorů, strojů a zařízení v chovu hospodářských zvířat
- Traktor, krmný míchací vůz, cisterna, nakladač
- Zkušební místnost vybavená PC s připojením na internet
- Dílenské příručky a další technická dokumentace mechanizačních prostředků v živočišné výrobě
- Ochranná kombinéza, návleky na obuv a síťka na vlasy ke vstupu do chovu prasat a drůbeže

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Agrima Žatec, s.r.o.

Česká zemědělská univerzita v Praze, Technická fakulta

Zemědělský svaz České republiky, Územní organizace Mělník

Mlékařské družstvo Česká Lípa